

Міністерство культури та стратегічних комунікацій України
Львівська національна академія мистецтв
Косівський інститут прикладного та декоративного мистецтва

Кафедра декоративно-прикладного мистецтва

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робота в матеріалі

III курс

ОС «Бакалавр»

галузь знань

02 Культура і мистецтво

спеціальність

**023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація**

освітня програма

«Декоративне мистецтво»

професійне спрямування

« Художній текстиль»

Косів: 2024-2025 рік

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва дисципліни	Робота в матеріалі
Статус дисципліни	Нормативна
Рік викладання	2024-2025/5-6
Обсяг дисципліни	9 ECTS/270 годин 3 них: Лекції - 5 годин Практичні заняття-181 годин Самостійна робота-84 годин
Мова викладання	Українська
Форма контролю	Екзамен-перегляд-1 семестр; Екзамен-перегляд-2 семестр
Викладач	Гордійчук Оксана Зіновіївна, старший викладач кафедри декоративно-прикладного мистецтва
Контактний телефон викладача	097 496 89 93
E-mail викладача	gord.oksanaz@gmail.com
Консультації	Середа: 9.00-15.00. Аудиторія № 54

2. Анотація до курсу

«Робота в матеріалі» – це фундаментальна дисципліна у навчальному процесі фахової підготовки художників-текстильників освітнього рівня «Бакалавр».

Силабус дисципліни розроблений для студентів III-го курсу V та VI семестру відповідно до тем курсу «Кольорове снування основи як спосіб декорування художніх тканин» та «Комбінування ткацьких технік в тканинах одягового призначення».

Програма курсу передбачає взаємозв'язок з іншими дисциплінами циклу професійної підготовки навчального плану такими як «Проектування», «Технологія»; встановлює коло завдань та вимог щодо виготовлення виробів сучасного художнього текстилю.

Програма дисципліни складена з урахуванням специфіки профілю спеціалізації «Художній текстиль».

3. Мета та завдання курсу

Метою курсу є вивчення специфіки технологічних прийомів ткацтва. Важливим аспектом є тісний взаємозв'язок процесу творчої інтерпретації та художніх особливостей традиційних тканин з чітким виявленням етнічного маркування виробів. Це досягається шляхом використання традиційних технологій ткання та способами їх комбінування.

Завдання курсу – надати студентам системні та різносторонні знання і навички у галузі виконання різноманітних технік художнього текстилю; розвинути їх творче сприйняття та образне мислення. Курс покликаний

прививати молодим фахівцям основи мистецької грамоти, смак, здатність до творчого пошуку та експерименту, відроджувати традиції регіонального народного ткацтва.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- культурні та мистецькі надбання українського народного та професійного мистецтва;
- історію розвитку та специфіку виконання технік ремізно-човникового ткання, класичних переборів та інших технік декорування поверхні тканини;
- виражальні можливості текстильного рельєфу;
- способи комбінування ткацьких технік в тканинах одягового призначення;
- сучасні тенденції та напрямки розвитку художньої тканини.

вміти:

- розробляти технічні малюнки та виконувати у матеріалі художні текстильні вироби;
- володіти навиками виконання технік ремізно-човникового ткацтва, класичного ручного перебору, ткання «під полотно», килимового та гобеленового ткацтва;
- виконувати заправлення ткацького верстату для поясної тканини;
- застосовувати навички технологій обробки усіх можливих матеріалів текстильної галузі.

4. Компетентності та результати навчання

У результаті вивчення курсу студент повинен оволодіти такими компетентностями:

4.1 Інтегральна компетентність - Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі декоративного мистецтва, або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів декоративного мистецтва, й характеризується невизначеністю умов.

4.2 Загальні компетентності (ЗК)

ЗК-2. Здатність зберігати і примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК-11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

4.3 Спеціальні компетентності (СК)

СК-3. Здатність формулювати цілі особистісного і професійного розвитку та умови їх досягнення, враховуючи тенденції розвитку галузі професійної діяльності, етапів професійного зростання та індивідуально-особистісних особливостей.

СК-4. Здатність оволодівати різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах за спеціалізаціями.

СК-5. Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва.

СК-6. Здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.

СК-7. Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача.

СК-9. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.

СК-10. Здатність усвідомлювати важливість виконання своєї частини роботи в команді; визначати пріоритети 8 професійної діяльності.

Програмні результати навчання

ПРН-1. Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу.

ПРН-2. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

ПРН-5. Аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел.

ПРН-6. Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.

ПРН-7. Відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів образотворчого, декоративного мистецтва, реставрації та використовувати існуючі методики реставрації творів мистецтва в практичній діяльності за фахом.

ПРН-17. Популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, а також сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної самоідентифікації.

ПРН-18. Формувати екологічну свідомість і культуру особистості, застосовувати екологічні принципи в житті та професійній діяльності.

5. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників		Галузь знань, ступінь вищої освіти, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
Курс	III			
Кількість кредитів	9	Галузь знань 02 Культура і мистецтво	Нормативна	
Кількість модулів	1		Рік підготовки	
Кількість змістових модулів	2	Ступінь вищої освіти бакалавр	3-й	
Загальна кількість годин	270	Спеціальність 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Семестр	
			V	VI
Кількість тижневих годин		Вид Художній текстиль	Лекції	
			3	2
аудиторних	6	Рівень вищої освіти перший	Практичні	
самостійної роботи	2,8		87	94
			Самостійна робота	
			40	44
		Вид контролю: екзамен-перегляд		

6. Календарно тематичний план

Тиждень	Тема	Вид заняття	Зміст	Години Лекційні Практичні Самостійні	Рубіжний контроль	Деталі
1	2	3	4	5	6	7
III курс V семестр						
МОДУЛЬ 3. Специфіка технологічних прийомів ткацтва						
Змістовий модуль 1. Кольорове снування основи як спосіб декорування художніх тканин						

Перший тиждень	1	Лекція Практичне заняття	«Регіональні особливості українського народного вбрання XIX ст.» Перегляд кращих зразків з фонду відділу	2/6/2		
Другий тиждень	2	Практичне заняття Самостійна робота	Види поясного одягу Ознайомлення з кращими зразками народних майстрів з фондів музею	-/6/3	Оцінювання виконаної роботи	
Третій тиждень	3	Лекція Практичне заняття Самостійна робота	Характерні художньо-стильові, технологічні особливості народного строю Збір ілюстративного матеріалу до практичних завдань	-/6/2		
Четвертий тиждень	4	Практичне заняття Самостійна робота	Способи інтерпретації поясного одягу Виконання замальовок традиційних ткацьких орнаментів Гуцульщини	-/6/3	Оцінювання виконаної роботи	
П'ятий тиждень	4	Практичне заняття Самостійна робота	Способи інтерпретації та композиційна організація орнаментики виробу. Виконати варіативне ескізування запаски.	-/6/2	Модульний контроль	

Шостий тиждень	4	Практичне заняття Самостійна робота	Виконати варіативне ескізування обгортки та пояса	-/6/3		
Сьомий тиждень	5	Лекція Практичне заняття Самостійна робота	«Технологічні особливості заправління ткацького верстату». Снування кольорової основи	1/5/2	Оцінювання виконаної роботи	
Восьмий тиждень	5	Практичне заняття Самостійна робота	Технологічні особливості снування кольорової основи	-/6/3		
Дев'ятий тиждень	5	Практичне заняття Самостійна робота	Вив'язування основи та виконання пробного зразка тканини	-/6/2	Оцінювання виконаної роботи	
Десятий тиждень	6	Практичне заняття Самостійна робота	Виконання купону одягової тканини з використанням кольорової основи	-/6/3		
Одинадцяти тиждень	6	Практичне заняття Самостійна робота	Ткання основного поля одягової тканини	-/6/2		
Дванадцятий тиждень	6	Практичне заняття Самостійна робота	Виконання орнаменту техніками перебірної ткацтва	-/6/3		
Тринадцятий тиждень	6	Практичне заняття Самостійна робота	Завершення виконання купону Зрізання з верстату, підшивання, відпрасовування	-/6/2	Оцінювання виконаної роботи	

Чотирнадцятий тиждень	7		Специфіка технології виконання поясів: снування основи для ткання пояса	-/6/3		
П'ятнадцятий тиждень	7	Практичне заняття Самостійна робота	Виконання пояса	-/6/4	Семестровий контроль	
II курс IV семестр						
Змістовий модуль 2. Способи комбінування ткацьких технік у тканинах одягового призначення.						
Перший тиждень	1	Лекція Практичне заняття Самостійна робота	Художні особливості українського костюма	2/4/2		
Другий тиждень	2	Практичне заняття Самостійна робота	Натільний одяг як основа народного строю. Виготовити фотокопії українських народних сорочок різних регіонів.	-/6/2		
Третій тиждень	2	Практичне заняття Самостійна робота	Замалювати схеми крою сорочки західного регіону	-/6/3	Оцінювання виконаної роботи	
Четвертий тиждень	3	Практичне заняття Самостійна робота	Характерні художньо-стильові, технологічні особливості української народної сорочки	-/6/3		
П'ятий тиждень	3	Практичне заняття Самостійна робота	Виконати варіативне ескізування сорочки	-/6/3		
Шостий тиждень	3	Практичне заняття	Виконати	-/6/3	Оцінювання	

тиждень		заняття Самостійна робота	варіативне ескізування сорочки		виконаної роботи	
Сьомий тиждень	4	Практичне заняття Самостійна робота	Способи інтерпретації елементів орнаменту та крою сорочки	-/6/3		
Восьмий тиждень	4	Практичне заняття Самостійна робота	Наснувати основу для виготовлення одягового купону	-/6/3		
Дев'ятий тиждень	5	Практичне заняття Самостійна робота	Технологічні особливості заправління ткацького верстату для поясної тканини	-/6/3		
Десятий тиждень	5	Практичне заняття Самостійна робота	Підв'язати основу, навити основу, вив'язати ткацький верстат	-/6/3	Модульний контроль	
Одинадця тий тиждень	5	Практичне заняття Самостійна робота	Виготовити фрагмент одягової тканини	-/6/3		
Дванадця тий тиждень	5	Практичне заняття Самостійна робота	Виконати орнаментальну смугу	-/6/3		
Тринадця тий тиждень	6	Практичне заняття Самостійна робота	Завершити ткання одягового купону	-/6/3	Контроль виконаної роботи	
Чотирнад цятий тиждень	6	Практичне заняття Самостійна робота	Естетичне оформлення тканого виробу. Підв'язування	-/6/3		

			зрізаних кінців основи			
Пятнадця тий тиждень	6	Практичне заняття Самостійна робота	Відпарювання виготовленого виробу (килима, верети).	-/6/3	Оцінювання виконаної роботи	
Шістнадця ятий тиждень	6	Практичне заняття	Оформлення готового виробу , підготовка до експонування.	-/6/2	Семестрови й контроль	

7. Підсумковий контроль знань

Складові курсового завдання, які виносяться на екзамен-перегляд

ІІІ курс 5 семестр (екзамен-перегляд)

Одягова тканина—обгортка (запaska)

ІІІ курс 6 семестр (екзамен-перегляд)

Одягова тканина-шаль

8. Система оцінювання курсу

Модуль 2													Екзамен- перегляд	Сума
Змістовий модуль 1							Змістовий модуль 2						40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T1	T2	T3	T4	T5	T6		
4	4	4	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5		
30							30							

Оцінка за національною шкалою	Сума балів	Оцінка ECTS	Визначення
Відмінно	90-100	A	Вичерпне розкриття змісту завдання. Засвоєння викладеного теоретичного матеріалу в повному обсязі. На високому рівні виконання всіх етапів навчального завдання, що передбачає використання набутих

			практичних навиків та вмінь. Грамотне композиційне вирішення графічного аркуша. Ґрунтовне застосування особливостей технологічного процесу виконання роботи. Творчий індивідуальний підхід у вирішенні проекту. Самостійний вибір способів виконання роботи. Вміле використання основних графічних засобів та технік поліхромної та чорно-білої графіки. Вільне застосування необхідного програмного забезпечення та інструментів при виконанні творчих завдань. Вдале графічне, тональне та колористичне рішення завдання. Висока акуратність виконання й якісне оформлення роботи.
Добре	74-89	BC	Розкриття змісту завдання та вирішення поставленої проблеми. Виявлення системних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань. Стійкі практичні навички, але при виконання роботи в матеріалі допущені незначні технологічні помилки. Відтворення творчого задуму недостатньо відповідає поставленому завданню. Правильна, але не досить виразна стилізація. Недостатньо виражена стилістична мова твору. Декоративне рішення з незначними порушеннями в композиції графічного аркуша. Вміння користуватися основними виражальними засобами проектної графіки. Здатність до самостійного опрацювання практичних завдань.
Задовільно	60-73	D	Недостатнє розкриття змісту завдання. Виявлення знань навчального матеріалу на достатньому рівні для подальшого вивчення фахової дисципліни. Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний виправити їх за допомогою викладача. Слабе вираження стилізації основного мотиву у відповідності до трансформації джерела творчості. Невирозність графічної мови виконаного завдання. Можливість самостійного виконання роботи в матеріалі, але з порушеннями технологічного процесу. Недостатня охайність виконання роботи. Поверхнева обізнаність основної та додаткової літератури.
Незадовільно	35-59	FX	Часткове засвоєння навчального матеріалу, недостатньо сформовані практичні навички та вміння. Невиконання завдань в повному обсязі. Практичні роботи містять суттєві помилки, які потребують подальшого усунення. Відсутність образно-графічної та композиційної виразності завдання. Можливе повторне складання курсу.
Незадовільно	0-34	F	Незасвоєння більшої частини програмового матеріалу, невпевнене володіння основними термінами та поняттями, що передбачені навчальним курсом. Значні помилки в практичних завданнях. Не володіння відповідними вміннями й навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань. Нездатність до самостійного виконання роботи в матеріалі.

Необхідний повторний курс з навчальної дисципліни.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЕСТБ	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	EX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	E	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. Політика курсу

Вимоги викладача та правила поведінки студентів на заняттях.

1. Комунікація та співпраця є важливими компонентами засвоєння знань і професійних компетентностей під час вивчення курсу. Студент і викладач несуть спільну відповідальність за створення безпечного і сприятливого навчального середовища.
2. Студент зобов'язаний відвідувати усі аудиторні заняття та брати активну участь у навчальному процесі.
3. Недопустимі пропуски занять та запізнення студентів на аудиторні заняття. У разі пропуску заняття без поважних причин, які задокументовані, оцінка за проміжний контроль автоматично знижується на 10%. Якщо пропуски становлять 50% аудиторних занять то вважається, що такий студент не засвоїв програмовий матеріал в повному обсязі, тому кількість балів на модульному контролі може становити не більше 60.
4. Усі практичні завдання, які передбачені навчальною програмою дисципліни, повинні бути виконані вчасно та в повному обсязі. У разі незадовільної оцінки студент має право перездати курс у 7-денний термін.

5. В межах самостійної роботи студенти опрацьовують задані завдання, вивчають додатковий матеріал за темою, виконують практичні роботи для самоконтролю та з метою перевірки засвоєння ними знань та набутих навичок.
6. Студенти зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності при виконанні практичних, самостійних, індивідуальних та контрольних завдань. У випадку списування і плагіату при виконанні завдання, студент отримує незадовільну оцінку. У разі повторного списування чи виявлення плагіату студент не допускається до семестрового заліку чи екзамену.
7. Студент має право звернутися до викладача за додатковим поясненням матеріалу курсу (модуля) чи змісту практичних завдань протягом робочого часу усно, по електронній пошті або засобами повідомлень. За потребою студентів викладач призначає консультацію для аналізу практичної чи самостійної роботи студента. Відвідування таких консультацій—за бажанням студента.
8. Викладач ознайомлює студентів з методичними рекомендаціями щодо виконання практичних, самостійних та контрольних робіт, наводить перелік питань та завдань для проведення підсумкової оцінки знань, надає питання до заліку та екзамену. Все це гарантує високу ефективність навчального процесу і є обов'язковим для студентів.
9. Студенти мають право користуватися методичним забезпеченням та власними навчальними посібниками викладачів кафедри, а також унаочненим матеріалом і літературою за фахом
10. В аудиторіях заборонено вживати їжу та напої (за винятком води та у разі медичної необхідності).
11. Під час аудиторних занять заборонено користуватися мобільними телефонами та іншими цифровими електронними пристроями, які мають бути вимкнені або переведені у беззвучний режим. Ноутбуки чи планшети можуть використовуватися лише для виконання навчальних завдань за вимогою.

10. Рекомендована література

1. Антонович Є.А., Захарчук-Чугай Р.В., Станкевич М.Є. Декоративно-прикладне мистецтво. – Львів: Світ, 1993. – 272 с.
2. Білан М. С., Стельмащук Г. Г. Український стрій. – Львів: Априорі, 2011. - 312 с., іл.
3. Васіна З.О. Український літопис вбрання. Т.2.: XIII – початок XX ст.: Наук. – худож. Реконструкції. – 2006. – 448с.: іл.
4. Вінтоняк Д. Ткацтво в домашніх умовах.-Л.: Інститут народознавства НАН України,1997.-с.54.
5. Гордійчук О.З. До питання становлення ткацького промислу міста Косова кінця XIX - поч. XX ст. – Вісник Львівської національної академії мистецтв. Спецвипуск III. – Львів: ЛНАМ, 2007.–С.73-83.
6. Гордійчук О.З. Історія розвитку та художньо-стильові характеристики одягової тканини міста Косів у XX ст. – Вісник

- Львівської національної академії мистецтв. Спецвипуск ІХ. – Львів: ЛНАМ, 2014.–С. 10-19.
7. Гордійчук О.З. До історії створення відділу художнього текстилю: 1939-1955 роки. – Вісник Львівської національної академії мистецтв. Випуск 33.– Львів: ЛНАМ, 2017.– С 14-23.
 8. Нечипоренко С.Г. Декоративні тканини та килими України. – К., 2005. – 432 с.
 9. Никорак О. І. Сучасні художні тканини Українських Карпат. – К.: Наук. думка, 1989. - 224 с., іл.
 10. Никорак О.І. Особливості декору гуцульських запасок: типи, осередки. Карпати: людина, етнос, цивілізація. Вип.4, 2012, 139-157с, іл.
 11. Ніколаєва Т. Історія українського костюма. - К.: Либідь, 1996, - 176 с., іл.
 12. Стельмащук Г.Г. Українське народне вбрання. – Львів: Априорі, 2013. – 256 с., іл.
 13. Сидорович С. Й. Художня тканина західних областей УРСР / АН УРСР. Музей етнографії та худ. Промислу. - К.: Наук.думка, 1979. – 154 с., іл.;
 14. Стамеров К.К. Нариси з історії костюмів. – Частина І. – К., 1978.
 15. Українське народне мистецтво. Вбрання.-К.: Мистецтво,1961.
 16. Українське народне мистецтво. Тканини та вишивки.-К.: Мистецтво, 1960.
 17. Українське народне вишивання: навч. посібник. Київ: Науковий світ, 2006. 284 с.
 18. Шевченко Є. Українська народна тканина. – К.: Артанія, 1999. – 416 с., іл.

Додаткова

1. Арофікін Є. Тканий пояс українського народного костюма. //ВЛАМ:-1997.-Випуск 8.-с.72-78.
2. Булгакова-Ситник Людмила: Борщівські сорочки з колекції Віри Матковської: альбом. – Львів, 2010. – 200 с., іл.
3. Ганна Вінтоняк. Альбом / Автор вступ. ст., упоряди. О.Никорак. – Львів: Інститут народознавства Національної академії наук України, 2011. – 208с.
4. Захарчук-Чугай Р. Народне декоративне мистецтво Українського Полісся. Чорнобильщина. – Л.: Інститут народознавства НАН України, 2007. – 336 с.
5. Кульчицька О. Народний одяг Західних областей УРСР. - К.: 1959. – 74 табл.
6. Матейко К. І. Український народний одяг. / АН УРСР. Музей етнографії та художнього промислу. – К.: Наукова думка, 1979. – 222 с., іл.

7. Никорак О. Українська народна тканина XIX – середина XX ст. – Ін-т. народознавства НАН України. – Л.: 2004. – 583с., іл.
8. Олена Кулинич-Стахурська. Мистецтво української вишивки. Техніка і технологія. Львів, 2007. 264 с.
9. Олійник О. Традиційні художні тканини Покуття кінця XIX – середини XX ст. (Типологія, художні особливості, система виражальних засобів): Автореф. дис. канд. мист. – Л.: 1997. – 30 с.
10. Олійник О. Система виражальних засобів покутських традиційних тканин / НЗ, Л: Наук. думка, 1997. - №1. - С.14-19